

Marie Thymann: Den fortabte Søns Hjemkomst.

KIRKELIG KUNST PAA VORE FORAARSUDSTILLINGER

ALTERTAVLEN I VORE KIRKER

Naar der i vor Tid bygges Kirker, tænkes der som oftest mere paa de kirke- tjenstlige Bekvemmeligheder og Menighedens Magelighed end paa det centrale, Arnestedet for Sakramenterne, Alteret.

Dette burde være det første, der blev beregnet Penge til, og disse Midler saa rigelige, at der ikke behøvedes at spares paa noget Punkt, men at dette blev et levende Udtryk for Aandens Vejr og den højeste Feststemning.

I Højbarokens Dage naaedes et fuldt ud prægnant Udtryk for det Centrum, Alteret maa og skal være i en Kirke: Fuld af Liv og Uro, Tilraab og Formaning, formede disse spirituelle og effektfulde Alterbygninger sig, ligesom havende sin Opgave i at beherske Sindet og binde Forstanden, saa at Virkningen blev af en vis bydende, men ogsaa indtagende Natur; en Herrens Herlighedsaaabenbaring og et fuldtonende Te Deum, der strømmede Altergæsterne imøde.

Senere Tider nøjedes ganske simpelt med en Kasse med et Alterklæde over. Og her staar vi den Dag i Dag.

Nu ønskes der, at der skal tales om de Alterbilleder, der er fremme paa vore Udstillinger i Aar.

Her staar man egentlig ved et »quo vadis«, der ikke er let at besvare; thi saa stor er Tidens Rastløshed og Sindenes Uformuenhed, at der fra de ansvarshavendes Side ikke føles nogen Brøst paa dette Omraade; man afskaffer her som paa alle andre Omraader Festdragten og lader det hele blive en graa og trist Hverdag.

Naar der saaledes i vore Dage skal bygges en Kirke, saa gaar det for det meste til paa den Maade, at de rent nødtørftige Midler skaffes ved Indsamling.

Det er som oftest praktiske Folk, der har med dette at gøre. Folk, der først og fremmest maa fylde Pengene i Ingeniører og Entreprenører; thi alt det med Elektricitet, Vand og Kloak maa være i Orden, ligesom Grunden til Bygningen maa være solid, og saa kan Kirken lige bygges og komme under Tag. Resten, det haaber man paa, at de mere velhavende i Menigheden skænker.

Dette sker som oftest ogsaa, og saa er vi saa langt ude, som vi kan komme, thi her bliver det næsten altid en Handlen om Tingen, hvor Kunstneren ikke alene maa slaa af paa sit i Forvejen ret beskedne Krav, men hvad værre er, paa det fuldt kunstnerisk forsvarlige Udtryk for den Skaberglæde, der ikke maa bindes af smaa-lige Hensyn eller Bekymringer, men i fuldeste Maal befrugte hans Fantasi.

Og saaledes gaar det til, at man en skøn Dag afslører et pænt lille Kunstnerbillede e. l., staaende paa en Kasse med Alterklæde over.

Og saaledes gaar det til, at der nu og da kun viser sig Altertavler, det vil sige: religiøse Malerier i Ramme, men — Alterværket — hvori, som en gammel katolsk Kone udtrykte sig, den Herre Jesus Kristus altid er tilstede i Sakramenterne — det lader de ligge. Og denne gamle Kones Udtalelser er ikke helt uden Mening i denne Forbindelse; thi er det ikke, fordi vi lever i en Tid, hvor man helst gemmer sine Følelser og lader dem, der er skabt til det, varetage det fornødne.

Her er altsaa et Omraade, hvorpaa Menighedsraadene og Kirkeautoriteterne maa søge at raade Bod. Her maa først og fremmest siges: Byg (skaf Midlerne) først Alterværket og siden Kirken. Lad den blive liden og trang, men lad Sakramenternes Disk, Herrens Bord, blive stor og skøn — og til Guds Ære!

Forleden Dag blev Taget rejst paa en ny Kirke i Hovedstaden, og i sin Tale fortalte Sognets Præst om alle de Penge, der var kommen ind ved Indsamling; han sluttede: »Til den sidste Fuldførelse samt til Orgel og Klokker kommer der saaledes til at mangle omkring ved 80,000 Kr., men det er Byggekomiteens Bøn og Haab, at disse Penge maa indgaa fra Venner ude i Landet«.

I hele denne Tale nævnes end ikke et Ord om Alteret. Dette er altsaa afhængig af, om en velvillig Sjæl vil skænke den. Jeg tvivler aldeles ikke om, at Arkitekten har lavet en særdeles nydelig Kasse til at lægge Alterklædet over, og at der paa denne er anbragt et eller andet.

Set ud fra denne Betragtning er det jo næsten en umulig Opgave at skrive noget om Altertavler paa vore Foraarsudstillinger i Aar. Men dersom man kan tænke sig at gaa udenfor disse, saa bliver der Mulighed for at pege paa nogle enkelte Arbejder, der skønt langt fra at være det, der her er ment, saa dog er skabt med god Vilje til at beskæftige sig med Emnet.

Den alvorlige og dygtige Malerinde Frk. Marie Thymann, der i de senere Aar ofte har vist os, at hun magtede at give et smukt og godt Udtryk for Lignelser i det nye Testamente, har i Aar mere direkte betegnet sit Billede som Altertavle, idet hun har formet det som Trilogi.

Emnet er den forlorne Søns Hjemkomst. Som man vil se paa Gengivelsen her, ses paa den første Sidefløj Faderen skuende længselsfuldt ud, idet han venter Sønnen, som han ikke har hørt fra saa længe. Endelig en Dag kommer han, og Fa-

deren iler (i Midtbilledet) den angergivne Søn i Møde, medens det tredje Billede viser, hvorledes Faderen søger at tale den hjemmæværende Broder, der føler sig brøsthølden, fordi der gøres Stads af den hjemvendte, til Rette. Det er et i mange Maader smukt og dygtigt Arbejde, og skønt det ikke hører til den moderne Kunst, klarer det sig dog ganske bravt, thi det er besjælet af den rette Aand og staar smukt stemt i Farven. Den store rummelige Kærlighed overfor det fortabte, der vender tilbage i Anger, er i Midterbilledet fortalt med en rørende Tilforladelighed,

Erik Jensen: Jesus i Gethsemane Have. (Udkast.)

og hele Parablen er udmærket givet i den stigende og dalende Cylindersnitlinie, der bevæger sig gennem og samler alle tre Kompositioner til én Helhed.

En ung Mand, Erik Jensen, udstiller det her gengivne Udkast til »Jesus i Gethsemane«. Det er en smuk, skønt ikke helt original Komposition, men Farvegivningen er sprælsk og springende, og ikke ganske harmonisk. Det er et særdeles lovende Arbejde af en ung Mand, der ved en eventuel Udarbejdelse sikkert kan bringes i Ro.

Paa den frie Udstilling udstiller Maleren Andreas Friis sit til Kirken i Gadevang bestemte Alterbillede, Indtoget i Jerusalem. Der er en smuk antik følt Stemning i dette Kunstværk, der i nogen Maade virker som Kopi efter gml. italiensk Kunst; men i Farvegivningen er der en smuk og valeurermæssig god Holdning, og i Kompositionen en god og fast Opbygning af Liniere. Skønt Foredraget er konventionelt, saa er Bevægelsen i Folkemasserne helt effektiv og levende.

Benjamin Dahlerup: Jairi Datter (Træsnit).

Niels Skovgaard og Larsen Stevns udstiller hver især smukke Udkast til religiøs Kunst og Alterbilleder. Det vil være rimeligt her i denne Forbindelse at nævne den unge Maler Stefan Viggo Pedersens store og pragtfulde Karton til Alterfresken, Forkyndelsen, i Stevns Frimenigheds Kirke. Det er saadanne Opgaver, der skal gives Kunstnerne, og dette kan ikke nok som lægges Menighederne og disses Arkitekter paa Sinde, at der først og sidst maa tænkes paa en Sum til Kirkens liturgiske Kunst. Der er ogsaa en anden Sag, jeg gerne vil paapege Manglerne ved.

Det er Forholdene ved Missions- og Menighedshusene. Disse Forsamlingshuse, der som oftest er bygget saa grimme, som det overhovedet kan lade sig gøre, skønt de senere Aar dog har bragt nogen Forandring heri.

Men her er det det samme. Ingen Interesse for opbyggelig Hygge og Feststemning; Farverne graa, graa eller brun Kedsommelighed og fuldstændig Mangel paa Centraldekoration. Omend Midlerne her maaske ofte er smaa, saa koster det ikke mere at faa smukt stemte Farver end de slette, og hvad Centraldekoration angaar, da vil jeg gerne vise hen til det her gengivne Træsnit, Jairi Datter, af den unge Maler og Træskærer, Benjamin Dahlerup. Det er et ret stort og meget interessant Billede, der ved sin sikre og kraftige Teknik, forenet med et fuldt lødigt kunstnerisk Udtryk, egner sig fortrinligt til en Prydelse af disse Rum. Og da dette Billede kan erhverves ved Henvendelse til Kunstneren for et Par hundrede Kroner, saa vil det være overkommeligt for enhver Menighed at anskaffe. Der findes ogsaa mindre Træsnit med religiøs Indhold af Kunstnere som Ernst Zeuthen og Malerinden Frk. Ebba Holm.

Lad i det hele taget Billeder og Blomster komme ind i vore Kirker og Forsamlingshuse, saa at Sindet derinde kan stemmes til livsalig Fest og Andagt.

S. Clod Svensson.

NOGLE VEDVARENDE TÆPPEPLANTER TIL GRAVSTEDER.

Ogsaa »De dødes Haver« er ved at blive prægede af den samme Uro og Søgen efter ny Former, som i de senere Aar saa stærkt har præget de levendes Haver saagodtsom overalt, hvor den vesteuropæiske Kultur er trængt frem. Og (det siger jeg for egen Regning) denne Søgen har ikke været forgæves. Der er virkelig fundet meget af det, man søgte, og mange Haver har derigennem faaet et ikke ringe nyt Tilskud af Skønhed og Rigdom, det de fleste Haver saa haardt har savnet i en Menneskealder eller mere.

Med Hensyn til Kirkegaarde behøver man blot at tænke paa alt det ny, der er tilført Kulturen gennem de nyere store Kirkegaardsparker, f. Eks. Ohlsdorfer Friedhof ved Hamborg. Men der er jo adskillige danske Kirkegaarde, som ikke behøver at skamme sig ved Sammenligningen med de store; thi det er ikke Størrelsen og Udstyrelsens Kostbarhed, det i første Række kommer an paa. Det skønne staar jo heldigvis langtfra altid i ligefremt Forhold til det materielt kostbare, det rige ikke engang, saa vist som Rigdom ikke altid er det samme som Kostbarhed.

Efter Redaktørens Opfordring skal jeg prøve paa i denne og andre Artikler at henlede interesseredes Opmærksomhed paa nogle af de gode smaa Enkeltheder ud af det meget ny, der paa dette Omraade er ved at trænge igennem eller maa ventes snart at ville trænge igennem.

I dette Stykke skal omtales nogle faa af de bedste vedvarende, tæppedannende Planter, egnede til Beklædning af Grave. Senere kommer Turen til forskellige gode Kantplanter, til nogle velegnede Blomsterplanter og til Stens Anvendelse paa Gravsteder.